

таких суб'єктів підприємництва до сфери дії проектів законодавчих актів, в обов'язковому порядку мають бути розроблені спеціальні норми, які передбачатимуть більш м'які вимоги або адаптаційні заходи для них щодо регуляторного навантаження, які водночас не мають унеможливити досягнення тих цілей, на які спрямовані проекти актів вторинного законодавства ЄС.

Виходячи з того, що Кабінетом Міністрів України на виконання вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» затверджено дві методики – проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта, у подальшому доцільним є здійснення порівняльно-правового аналізу загальних засад та особливостей застосування відповідного господарсько-правового інструментарію в Україні, ЄС, а також Росії, що може бути корисним як з методологічної, так і практичної точки зору.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. *Communication Recommendation concerning the definition of micro, small and medium-sized enterprises (2003/361/EC) 6 May 2003* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:124:0036:0041:EN:PDF>.

2. *Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» від 22.03.2012 № 4618-VI // Голос України. – № 70. – 18.04.2012.*

3. *Цыганков Д. Умное регулирование* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://2020strategy.ru/data/2012/03/22/1264625701/Умное%20регулирование.pdf>.

4. *Review of the «Small Business Act» for Europe. – Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions Brussels COM(2011) 78 final. – 23.2.2011. – Р. 5* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0078:FIN:en:PD>.

5. *Impact Assessment Guidelines 15 January 2009 SEC (2009) 92 PART III: Annexes to Impact Assessment Guidelines* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/governance/impact/commission_guidelines/docs/iag_2009_annex_en.pdf

6. *Operational guidance on assessing impacts on micro-enterprises in Commission Impact Assessments. – Ref. Ares (2012)557005 – 07/05/2012* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/governance/impact/key_docs/docs/meg_guidelines.pdf

The article is devoted to the peculiarities of such instrument of the regulatory policy of the European Union as Impact Assessment concerning small and middle enterprises as a whole and micro-enterprises in particular application.

В статті розкриваються особливості застосування такого інструмента регуляторної політики Європейського Союзу, як оцінка впливу відносно малих і середніх підприємств в цілому і мікропідприємств в особливості.

ЄВРОПЕЙСЬКЕ НАКАЗНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

Бобрик В. І.,

кандидат юридичних наук, завідувач відділу юрисдикційних форм правового захисту суб'єктів приватного права НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України

У статті розглядаються положення актів ЄС, які регламентують європейське наказне провадження (european order for payment procedure). Особливу увагу приділено аналізу Регламенту ЄС № 1896/2006 «Про введення Європейського наказного провадження» від 12 грудня 2006 року.

Ключові слова: цивільне судочинство, наказне провадження, наказ суду, спрощені форми судочинства, Європейський Союз, уніфікація.

Цивільне судочинство в іноземних країнах характеризується диференціацією судових процедур, адже процесуальні законодавства переважної більшості країн світу, окрім основного та традиційного (ординарного, класичного) позовного порядку вирішення справ, передбачають і спрощені процедури винесення судом обов'язкових до виконання актів, які здійснюються або зі значно спрощеним судовим розглядом, або взагалі без нього.

На підставі дослідження іноземних джерел російський дослідник Д. І. Кримський вказує, що в процесуальній доктрині під спрощеними формами судочинства розуміється (і визнається) широкий спектр проваджень у різних категоріях справ. Це поняття охоплює процедури сумарного та наказного проваджень, провадження у справах з незначною ціною позову, провадження, пов'язаного із прийняттям забезпечувальних (охоронних) заходів, і низка інших. Всі ці процедури об'єднуються

на засадах спрощення та скорочення – короткі строки провадження, обмеження правил загальних процедур, зменшення формалізму тощо. В цілому, ці провадження є провадженнями сумарного типу, в яких відбувається свого роду концентрація процесу («сумарний» можна розуміти як «об'єднуючий», тобто процес, в якому все прискорено, скорочено, стисло) [1, с. 13; 2, с. 5].

При порівняльному дослідженні наказного та подібних спрощених судових процедур у сучасному процесуальному законодавстві країн світу потрібно враховувати те, що, як правильно зазначає В. В. Комаров, моделі й тенденції розвитку процесуальних систем все більше адаптують базові цінності судочинства для його подальшої гармонізації на основі використання кращих і більш нейтральних з культурної точки зору елементів континентальної і англосаксонської систем права [3, с. 23]. Відтак існування в сучасному цивільному процесі

багатьох країн світу наказного провадження та розширення сфери його застосування вказує на те, що ця процедура є однією з кращих процедур сучасного цивільного судочинства в глобальному масштабі, і це визначається не лише національними, а й наднаціональними чинниками.

Спрощенню судочинства приділяється увага не лише в окремих країнах, а й на міжнародному рівні, в т.ч. у рамках права Європейського Союзу (надалі – ЄС). В ЄС вже досить тривалий час ставиться питання про необхідність реформування процесуального законодавства країн-учасниць, що передбачає створення подібних, удосконалених, але в той же час спрощених національних цивільних процесуальних норм, уніфікацію окремих інститутів цивільного процесуального права всередині ЄС. Як зазначає О. В. Кудрявцева, причинами цього є проблеми уніфікації, гармонізації цивільного процесуального законодавства держав-учасниць Європейського Союзу [4, с. 5]. Саме це, а також євроінтеграційні прагнення України зумовлюють актуальність теми, обраної для цієї статті. Її метою є аналітичне дослідження актів ЄС, що закріплюють засади та процедуру європейського наказного провадження, з метою виявлення спільних і відмінних ознак наказного провадження у цивільному судочинстві України.

У преамбулі Рекомендації № R (81) 7 державам-членам стосовно полегшення доступу до правосуддя від 14 травня 1981 Комітет Міністрів зазначив, що судочинство нерідко носить настільки складний, тривалий і затратний характер, що приватні особи зазнають труднощів у здійсненні своїх прав у країнах-членах, та запропонував вжити всіх необхідних заходів стосовно спрощення процедури у всіх можливих випадках з метою полегшення доступу приватних осіб до судів при одночасному дотриманні належного порядку відправлення правосуддя у цивільних, торговельних, адміністративних, соціальних або податкових справах. У зв'язку з цим Комітет Міністрів рекомендував урядам країн-членів розробити заходи щодо неопротестованих або безспірних позовних вимог з тим, щоб остаточне рішення виносилося швидко, без непотрібних формальностей, особистих явок в суд або зайвих витрат (п. 9). У п. 15 зазначеної Рекомендації Комітет Міністрів зазначив, що для спорів за позовними вимогами на незначну суму має бути встановлена процедура, яка дозволяє сторонам звернутися до суду, не витрачаючи кошти, які не відповідають грошовій сумі, що є предметом спору. З цією метою можливо було б передбачити спрощене судочинство, уникати непотрібних судових засідань, і обмежити право оскарження [5].

Про необхідність спрощення судочинства йдеться також і в Рекомендаціях № R (84) 5 від 28 лютого 1984 р. Комітету Міністрів країнам-членам стосовно принципів цивільного судочинства, спрямованих на вдосконалення судової системи. Так, у преамбулі цієї Резолюції наголошується на необхідності спростити цивільне судочинство та зробити його більш гнучким і оперативним, одночасно зберігаючи гарантії, які надаються учасникам процесу традиційними процесуальними нормами, і високий якісний рівень судочинства, який виявляється у демократичному суспільстві, враховуючи, що для

досягнення цих цілей необхідно забезпечити доступ сторін до спрощених і більш швидких форм судочинства та захистити їх від зловживань або затримок, зокрема, наділивши суд повноваженнями вести процес ефективніше.

Відповідно до принципу 4, який закріплений Рекомендацією № R (84) 5, суд, принаймні суд першої інстанції, наділяється повноваженнями приймати рішення з урахуванням характеру справи, проведення письмового або усного судочинства, або їх об'єднання, за винятком випадків, однозначно передбачених законом. Згідно з принципом 8 мають передбачуватися конкретні правила або звід правил, що прискорюють вирішення спору: а) у випадках, які не терплять зволікання; б) у випадках, пов'язаних із безспірним правом, заздалегідь оціненими збитками, а також у випадках, пов'язаних із позовами на невеликі суми; с) у зв'язку з дорожньо-транспортними пригодами, трудовими спорами, питаннями, що стосуються відносин між орендодавцем і орендарем житла, та деякими питаннями сімейного права, зокрема, встановленням і переглядом розміру аліментів.

Для реалізації наведених рекомендацій варто було б застосовувати один або декілька наступних принципів: спрощені методи початку розгляду; проведення судового розгляду без засідань або проведення тільки одного засідання, або, залежно від обставин, проведення попереднього підготовчого засідання; проведення виключно письмового або усного судочинства в залежності від обставин; заборона або обмеження деяких заперечень і пояснень; гнучкіші правила надання свідчень; здійснення провадження без перерв або лише з нетривалими перервами; призначення судового експерта, або ex officio або за проханням сторін, якщо це можливо, до початку судового процесу; активна участь суду у веденні справи й виклику свідків і заслуховуванні показань. Ці конкретні правила або звід правил можуть, залежно від обставин, бути обов'язковими, застосовуватися за відповідним проханням будь-якої зі сторін або за згодою всіх сторін [6].

Продовжуючи загальноєвропейський курс на спрощення цивільного судочинства 12 грудня 2006 р. Європейський Парламент і Рада ЄС прийняли Регламент № 1896/2006 «Про введення Європейського наказного провадження», який вступив у силу з 12 грудня 2008 р. для всіх країн-членів ЄС за винятком Данії [7]. Цей регламент дозволяє кредиторам стягувати за безспірними вимогами в цивільних і комерційних справах у судах країн-членів ЄС відповідно до єдиної процедури видачі європейського наказу про сплату (*European order for payment procedure*), яка діє на основі стандартних форм. Існування єдиної процедури, яку досить часто визначають як європейське наказне провадження, що поширюється на всі країни-члени, дозволяє мінімізувати необхідність учасників судочинства ознайомлюватися із цивільними процедурами інших країн-членів ЄС.

Відповідно до абз. 1 ст. 2 цього Регламенту він застосовується виключно до судочинства, що носить міждержавний характер, під яким згідно зі ст. 3 даного Регламенту слід розуміти провадження, учасники якого на момент подання заяви мають місце проживання або

постійного перебування у різних країнах-членах ЄС. Застосування формулювання «судочинство, що носить міждержавний характер» європейською літературою визнається як невідале [8, с. 88–102], оскільки застосування європейського наказного провадження виключається тоді, коли обидві сторони мають місце проживання або постійного перебування в одній країні-члені ЄС, а майно боржника, на яке може бути звернене стягнення у порядку виконання, знаходиться в іншій країні. Відтак, якщо внутрішнім законодавством країни-члена ЄС, в якій буде здійснюватись видача наказу, не буде передбачено застосування процедури європейського наказного провадження (характерно, зокрема, для Австрії), такий наказ може виконуватись виключно в межах такої країни.

Застосування цього Регламенту кредитором при реалізації своїх вимог має не обов'язковий, а скоріш альтернативний характер поряд з іншими судовими способами захисту. Це впливає з абз. 2 ст. 1 Регламенту, згідно з яким цей Регламент не перешкоджає заявнику подати позов або вдатися до інших судових процедур захисту відповідно до законодавства країни-члена або відповідно до законодавства ЄС.

Згідно зі ст. 2, 4 Регламенту ЄС № 1896/2006 сферою його дії охоплюються вимоги про грошове стягнення певної суми в цивільних і торговельних справах, які носять міждержавний характер, і строк платежу за якими настав на момент подання відповідної заяви. Податкові, митні, адміністративні справи, питання про відповідальність держави за дії або бездіяльність при здійсненні публічної влади («*acta jure imperii*») прямо виключені абз. 1 ст. 2 Регламенту зі сфери його застосування. Виключення вимог про відповідальність за дії або бездіяльність держави «*acta jura imperii*» є ніщо інше, як закріплення усталеної судової практики Суду ЄС щодо виключення таких вимог із сфери застосування Регламенту ЄС № 44/2001 «Про юрисдикції, визнання і виконання судових рішень у цивільних і торговельних справах» [9, с. 36–39]. Також Регламент ЄС № 1896/2006 не застосовується, зокрема, щодо майнових прав, які мають шлюбно-сімейний характер або стосуються заповітів і спадкування, у справах про неплатоспроможність (банкрутство), провадженнях щодо ліквідації неплатоспроможних компаній або інших юридичних осіб, судових засобів, санацій та подібних судових проваджень, вимог із соціального страхування, а також вимог із позадоговірних зобов'язань, за винятком, якщо таке зобов'язання є предметом домовленості між сторонами, або є визнаним у певній сумі (абз. 2 ст. 2).

З точки зору Європейської комісії, перелічені в абз. 2 ст. 2 Регламенту ЄС № 1896/2006 виключення із сфери застосування цього Регламенту не потребують подальшого розширення, а тому закріплені у вказаній нормі перелік таких виключень є вичерпним. Наявність родової підсудності спеціалізованих судів щодо певних категорій справ у сфері підсудності судів загальної юрисдикції жодним чином не впливає на сферу застосування вказаного Регламенту [10, с. 27]. З огляду на це, до сфери його дії залучаються і справи з трудових правовідносин.

У ст. 2 Регламенту ЄС № 1896/2006 при формулюванні вимог, які входять до сфери його дії, не вживається слово «безспірність», хоча в проекті цього Регламенту передбачалось до сфери його дії включати лише безспірні вимоги. Виключення із кінцевої редакції вказаної статті положення про «безспірність» вимог схвалюється у європейській процесуальній літературі і в обґрунтування цього зазначається, що питання про те, чи є дійсно окрема грошова вимога безспірною, має вирішуватись під час процесу [11, с. 230].

Регламент ЄС № 1896/2006 не обмежує здійснення європейського наказного провадження будь-якою максимально допустимою сумою вимоги. Для порівняння зазначимо, що максимально допустима сума в грошовому еквіваленті вираження вимоги в наказному провадженні встановлюється в Австрії та Іспанії (30000 євро), Португалії (10000 євро), Бельгії (1860 євро). При здійсненні національним судом вказаних країн європейського наказного провадження, в якому, як вказувалось, сума вимоги про грошове стягнення не обмежується, встановлені національним законодавством обмеження не застосовуються [9, с. 36–39].

Суттєвою особливістю європейського наказного провадження є полегшеність засобів комунікації між сторонами і судом. Саме тому, в абз. 11 Преамбули Регламенту ЄС № 1896/2006 зазначається, що письмовий характер провадження і обміну інформацією із судом і сторонами має бути, за можливістю, полегшений як за допомогою стандартних бланків, так і за допомогою впровадження автоматизованого наказного провадження. Цей Регламент передбачає можливість електронної автоматизованої обробки даних у порядку європейського наказного провадження, зокрема, в абз. 5, 6 ст. 7 (щодо подання заяви про видачу європейського наказу про сплату, ст. 8 (щодо перевірки судом умов видачі наказу і вимог до форми і змісту заяви, ст. 16 (щодо заяви про оспорування).

Запровадження електронного документообігу в європейському наказному провадженні не є обов'язком країн-членів ЄС. Вирішення питання про його доцільність стосується компетенції кожної країни-члена ЄС. При цьому варто усвідомити, що введення автоматизованого електронного наказного провадження пов'язано із значними витратами, вимагає закріплення відповідних норм у національному процесуальному законодавстві, а також внесення істотних організаційних змін у діяльність судової влади.

Формою звернення до суду в порядку європейського наказного провадження є заява (*application*), форма якої затверджена у Додатку № I до Регламенту ЄС № 1896/2006. Ця заява має містити: імена та адреси сторін, а також, за необхідності, їх представників, а також суду, до якого вона подається, в якій подається клопотання; стягувану суму (суму позову), включаючи основну суму, і, за необхідності, проценти, штрафи і витрати; відсоткову ставку та строк, за який нараховують відсотки, якщо законом відповідної держави-члена передбачене автоматичне збільшення основної суми на суму нарахованих відсотків; підстави позову, у т.ч. опис фактів та інтересу позивача; опис доказів, які обґрунтовують позовні вимоги; підстави для юрис-

дикції; траскордонний характер справи за змістом ст. 3 цього Регламенту. У заяві позивач зазначає, що надана ним інформація відповідає дійсності та він усвідомлює, що умисне подання будь-якої неправдивої інформації може призвести до відповідних санкцій відповідно до законодавства держави-члена ЄС, в якій буде проводитись її розгляд. У цій заяві позивач може зазначити, що він заперечує проти передачі справи на розгляд у звичайному порядку цивільного судочинства, в тому разі якщо відповідач заперечуватиме проти його вимог, вказаних у заяві про видачу європейського наказу про сплату.

Така заява може подаватись як у формі паперового носія, так і будь-якими засобами зв'язку, в т.ч. електронними, але за умови, що застосування таких засобів зв'язку передбачено внутрішнім законодавством, і суд може обробити документ, переданий засобами зв'язку. Документи, які подаються електронною поштою, мають бути підписані автентичним електронним підписом, що визнається у відповідній країні ЄС. Додаткового визнання або підтвердження такого електронного підпису в інших країнах ЄС не вимагається.

Суд, до якого подана заява про видачу європейського наказу про сплату, відповідно ст. 8 Регламенту ЄС № 1896/2006, якомога швидше на основі стандартної форми перевіряє її відповідність до вимог, встановлених ст.ст. 2, 3, 4, 6 та 7 Регламенту, а також обґрунтованість заявленої вимоги. Регламент передбачає можливість автоматизованого здійснення такої перевірки, однак на сьогодні в рамках автоматизованого електронного наказного провадження можливе проведення перевірки лише відповідності умовам, але не обґрунтованості вимоги [9, с. 36–39].

Якщо судом буде виявлено, що заява про видачу європейського наказу про сплату не відповідає вимогам ст. 7 Регламенту, або заявлені вимоги очевидно є без підставними, або заява є неприпустимою, суд надає заявнику можливість доповнити або змінити його заяву та встановлює для цього певний час, який за потреби може бути продовжений. При цьому суд використовує бланк стандартної форми. Так само, якщо лише частина заявлених вимог може бути задоволена, суд повідомляє про це заявника, який може прийняти або відмовитись від такої пропозиції суду, заповнивши і направивши до суду стандартний бланк. При цьому, якщо заявник приймає пропозицію суду, суд видає європейський наказ щодо частини вимог, визнаних заявником, а якщо не приймає – суд відхиляє заяву про видачу європейського наказу. Так само суд відхиляє цю заяву, якщо заявник вчасно не надасть відповідь на пропозицію суду про задоволення лише частини вимог або не внесе належні зміни й доповнення до заяви, про необхідність внесення яких суд повідомив заявника.

Відхилення судом заяви про видачу європейського наказу не оскаржується та не перешкоджає заявнику звернутись повторно із завою про видачу європейського судового наказу або у судовому порядку захищати свої права в інший спосіб, що не суперечить внутрішньому законодавству відповідної країни-члена.

При дотриманні заявником всіх вимог і умов суд у найкоротший строк, проте не більше 30 днів з дня подання заяви, видає європейський наказ про платіж, використовуючи стандартну форму. В європейському

наказі про платіж зазначається, що боржник зобов'язаний сплатити заявнику визначену суму або протягом 30 днів з дня вручення йому наказу подати до суду заперечення на нього. При цьому боржник інформується про те, що наказ було видано на підставі інформації, що надана заявником, і яка не підтверджена судом, наказ, щодо якого не буде подано заперечення у встановлений строк, підлягатиме виконанню, у разі заперечення боржником судового наказу він розглядатиметься за правилами звичайного цивільного судочинства, окрім випадку, якщо проти цього заперечив заявник у своїй заяві про видачу європейського наказу.

Європейський наказ разом із копією заяви про його видачу підлягає врученню боржнику відповідно до національного законодавства. При цьому Регламент у ст. 13–15 розрізняє вручення наказу боржнику з *підтвердженням про отримання* (шляхом особистого вручення, засвідченого підписом боржника або документом компетентної особи, яка здійснює таке вручення, електронне повідомлення про вручення за допомогою факсу або електронної пошти), *без такого підтвердження* (вручення за адресою боржника особам, з якими проживає боржник або які там працюють, вручення особам, які працюють на боржника (юридичній особі або фізичній особі, яка має найманих працівників), залишення судового наказу у поштовій скриньці боржника, залишення у поштовому відділенні або в уповноважених державних органах тощо) та *вручення наказу представнику боржника*.

Відповідно до п. 1 ст. 16 Регламенту ЄС № 1896/2006 боржник може подати до суду заяву про заперечення проти видачі європейського наказу про сплату, використовуючи стандартну форму. Така заява про заперечення подається боржником протягом 30-ти днів з моменту вручення йому наказу. У такій заяві боржник має зазначити про те, що він оспорує заявлену до нього вимогу (позов), не уточнюючи підстав цього.

Наслідки подання боржником заяви про заперечення наказу виявляються у тому, що в подальшому розгляд відповідної вимоги буде здійснюватись уповноваженим судом у порядку звичайного цивільного судочинства, тобто у позовному провадженні, окрім тих випадків, коли заявник заперечив проти такого розгляду в своїй заяві про видачу судового наказу. Пред'явлення заявником своїх вимог у порядку європейського наказного провадження жодним чином у відповідності до національного законодавства не може впливати на подальший розгляд його вимоги (позову) у провадженні, що матиме місце в подальшому. Перехід від процедури європейського наказного провадження до звичайного цивільного судочинства в зв'язку із поданням боржником заперечень регулюється законодавством відповідної країни-учасниці ЄС. При цьому суд обов'язково інформує заявника про подання боржником заяви про оскарження та про перехід до звичайного цивільного провадження у справі.

За відсутності заперечень європейського наказу боржником у встановлений строк суд, який видав такий наказ, має без зволікань визнати його дійсним, використовуючи стандартну форму, та направити такий наказ заявнику. Пред'явлення до виконання європейського наказу, який набрав чинності, в інших країнах-членах

ЄС не потребує попереднього визнання та не передбачає будь-яких особливих процедур звернення до виконання (екзекватури) та заперечення проти нього.

Європейський наказ, який набрав чинності, може бути переглянутий уповноваженим судом країни-члена ЄС за наявності обставин, вказаних у ст. 20 Регламенту ЄС № 1896/2006, зокрема, якщо судовий наказ був вручений боржнику без підтвердження про отримання, після отримання наказу боржник за відсутності його вини не мав достатньо часу для свого захисту або був позбавлений можливості заперечувати проти заявлених до нього вимог у зв'язку із форс-мажором або із надзвичайними обставинами. Також Регламент надає боржнику право оскаржувати європейський наказ, якщо він був виданий очевидно помилково з порушенням вимог Регламенту або в силу інших надзвичайних обставин. У разі задоволення заяви боржника, європейський наказ втрачає силу, а якщо заява боржника відхиляється – відповідний європейський наказ залишається в силі.

У зв'язку з прийняттям і вступом у силу Регламенту ЄС № 1896/2006 акти цивільного процесуального законодавства країн-учасниць ЄС було доповнено нормами, в яких конкретизується застосування національними судами в межах їх юрисдикцій цього європейського наказного провадження та встановлені додаткові правила щодо цієї процедури, які прямо не передбачені зазначеним Регламентом (ст. 1382–1391 ЦПК Франції, § 1087 ЦПУ Німеччини, гл. 58 ЦПК Болгарії тощо) [12, с. 39].

На підставі викладеного вище можна зробити такі висновки.

1. Регламент ЄС № 1896/2006 закріпив єдину для країн ЄС процедуру європейського наказного провадження, що передбачає видачу судами наказів за вимогами про стягнення грошового боргу, який виник у зв'язку із міжнародними (в межах кордонів країн-учасниць ЄС) відносинами приватноправового характеру. При цьому законодавства окремих країн ЄС можуть лише уточнювати цю процедуру, виходячи з особливостей їх судової структури та судочинства.

2. Однією із істотних відмінностей європейського наказного провадження від наказного провадження в Україні є використання стандартних форм процесуальних документів, а також можливість запровадження (на розсуд кожної країни) електронного документообігу. Це значно спрощує та прискорює судовий документообіг, з огляду на що пропонується найближчим часом втілити такий досвід в Україні.

3. Процедури наказного провадження за Регламентом ЄС № 1896/2006 та ЦПК України мають як багато спільних, так і відмінних ознак. З урахуванням прагнення України до євроінтеграції вважаємо за потрібне при подальшому удосконаленні цивільного процесуального законодавства України поглиблювати його гармонізацію із законодавством Європейського Союзу, в т. ч. і в

аспекті наказного провадження, що може стати предметом подальших наукових досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. *Крымский Д. И.* Упрощенные производства в гражданском процессе зарубежных стран: автореферат дисс. ... кандидата юридических наук: специальность 12.00.15 «Гражданский процесс; арбитражный процесс» / Крымский Даниил Игоревич; [Моск. гос. ун-т им. М. В. Ломоносова]. – М., 2011. – 26 с.

2. *Крымский Д. И.* Упрощение гражданского судопроизводства: российский и зарубежный опыт. Монография / Крымский Д. И.; Под ред.: Кудрявцева Е. В., Морщакова Т. Г. – М.: Юриспруденция, 2008. – 120 с.

3. *Комаров В. В.* Цивільний процес у глобальному контексті // Право України. – 2011. – № 10. – С. 22–44.

4. *Кудрявцева Е. В.* Современная реформа английского гражданского процесса: автореферат дисс. ... доктора юридических наук: специальность 12.00.15 «Гражданский процесс; арбитражный процесс» / Кудрявцева Елена Васильевна. – М., 2008. – 52 с.

5. *Относительно путей* облегчения доступа к правосудию: рекомендация Комитета Министров Совета Европы государствам-членам от 14.05.1981 г., № R (81) 7 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_133.

6. *Относительно принципов* гражданского судопроизводства, направленных на совершенствование судебной системы: рекомендация Комитета Министров Совета Европы государствам-членам от 28.02.1984 г., Рекомендация R (84) 5 [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_126.

7. *Regulation (EC) No 1896/2006 of the European parliament and of the Council of 12 December 2006 creating a European order for payment procedure* [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:399:0001:01:EN:HTML>.

8. *Lieble/Freitag.* Forderungsbeitreibung in der EU. – Munchen, 2008. – Buch. XXII. – 234 s.

9. *Брановицкий К.* Возможности использования информационных технологий в европейском приказном производстве (Регламент ЕС № 1896/2006 «О введении европейского приказного производства») // Арбитражный и гражданский процесс. – 2009. – № 10. – С. 36–39.

10. *Geimer/Schütze.* Europäisches Zivilverfahrensrecht: Kommentar zur EuGVVO, EuEheVO, EuZustellungsVO, EuInsVO, EuVTVO, zum Lugano-Übereinkommen und zum nationalen Kompetenz- und Anerkennungsrecht. – 3. Auflage. – Munchen, 2010. – Buch. XLV. – 1974 s.

11. *Kormann.* Das neue Europäische Mahnverfahren im Vergleich zu den Mahnverfahren in Deutschland und Österreich. – Munchen, 2007. – 272 s.

12. *Наказне провадження в цивільному процесі: монографія / За заг. ред. В. І. Бобрика.* – К.: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2011. – 203 с.

The article deals with the provisions of the EU, the European governing the European order for payment procedure. Particular attention is paid to the analysis of the Regulation (EC) No 1896/2006 of the European Parliament and of the Council of 12 December 2006 creating a European order for payment procedure.

В статті розглядаються положення актів ЄС, які регламентують європейське приказне провадження (european order for payment procedure). Особливу увагу приділено аналізу Регламенту ЄС № 1896/2006 «О введении Европейского приказного производства» от 12 декабря 2006 года.